

Polska walcząca o wolność

ROK XIII SOBOTA, 25 KWIETNIA 1953 R. Nr. 17 (564)

CENA EGZEMPLARZA		
W	W. Brytanii	... 1/3 sh.
W	Austrii	1.50 Sch.
W	Belgii	7 fr. b.
W	Francji	40 fr. fr.
W	Holandii	60 cent.
W	Niemczech	60 Pf.
W	Portugalii	3 esc.
W	Szwecji	90 öre
W	Włoszech	60 lir.
W	Brazylii	5 Cr.
W	Australii	1 sh. 9d.
W	Argentynie	2.50 peso
W	Kanadzie	20 cent.
W	Stanach Zjedn.	20 cent.
W	Szwajcarii	60 rp.

ROZMOWA Z POR. PIL. F. JARECKIM

Główne uroczystości trzeciomałowej w W. Brytanii odbędą się w tym roku w dniu 3 Maja w Manchester. Na uroczystości te przybędą Prezydent Rzeczypospolitej August Zaleski, premier R. Odzierzyński i gen. W. Anders. Na akademii przemówi gen. Kazimierz Sosnkowski. Program przewiduje mszę św. o godz. 13 w Belle Vue Kings

Kontrofensywa pokoju

Przejawy w Manchester

Por. Jarecki przy mapie

Rossja pod rządami Stalina prowadziła przez parę lat t. zw. ofensywny pokój, która była jedną ze składowych części zimnej wojny. Eisenhower wykorzystał zamieszanie oraz trudności na Kremlu, wynikiem pośmierci Stalina, i rozpoczął kontrofensywę pokoju. Amerykańska kontrofensywa pokoju jest takim samym środkiem zimnej wojny, jakim była

Jednocześnie Prezydent Zaleski wyraził nadzieję, że Prezydent Eisenhower będzie traktował ten punkt swego politycznego programu jako nieodłączną część planów dotyczących ogólnej pacyfikacji stosunków europejskich, i że włączy go do ewentualnych rokowań pokojowych jako jeden z głównych celów amerykańskiej polityki pokojowej. Prezydent Zaleski dodał, że jakiegokolwiek wątpliwości co do losu Polski i krajów wschodnio-środkowo-europejskich, cierpiących obecnie pod jarzmem sowieckim, nie tylko mogą odwracać sympatie tych narodów od świata zachodniego, lecz również uniemożliwią stabilizację pokojową Europy na czas dłuższy.

Tymczasem Eisenhower w swojej mowie pominął sprawę Chin. Moskwa mu to za złe. Nie dziwimy się temu, bo jeśli Eisenhower w mowie skierowanej do Rosji nie mówi o Chinach, to z tego wynika, że o Chinach chce mówić z Chińczykami, a nie z Rosjanami.

EISENHOWER podczas wyborów i przez dłuższy czas po wyborach był w zachodniej Europie bardzo krytykowany. Obecny zwrotek opinii zachodnio-europejskiej na korzyść Eisenhowera nie może być przypadkowy i samorzutny. Gdyby zachodni Europejczycy nie chcieli krytykować ostatnią mowę Eisenhowera, to znaleźliby tyleż materiału do krytyki, co i w mówach poprzednich.

(Dokończenie na str. 8)

Z Życia Kombatantów

Na podstawie materiałów nadesłanych przez Wydział Inf.-Pras. Zarządu Głównego SPK

Z wiarą i nadzieją święcić będziemy dzień 3-go maja

Wspomnienie konstytucji 3 Maja, „pamiętka luba” zwycięstwa odniesionego przez naród polski nad własną słabością, tryumfu postępowej, patriotycznej myśli nad bezwładem, zacofaniem i prywatą — przetrwało długie lata niewoli i było w ciężkich czasach jasnym promieniem pokrzepienia i nadziei.

„Majowa jutrzienka”, która zabłysła wspaniałe, choć tylko na chwilę, nim zgasło słońce wolności nad Rzeczpospolitą, przyciąga i dzisiaj ku sobie tęskne oczy Polaków łącząc uczucia i nadzieje rodaków zmagających się z przemocą w Kraju i pragnieniami i dążeniami emigracji żyjącej w wolnym świecie.

Niewola, w której żyje dziś Polska, jest sroższą od tej, której uległa nasza Ojczyzna przy końcu wieku XVIII. Udoskonalone metody ucisku, wprowadzone przez najpodlejszą tyranię jaką znała dzieje, zagrażają dziś wszystkim dziedzinom życia narodowego: odebrało społeczeństwu wszelką możliwość przejawienia swej woli w parlamencie, w instytucjach samorządowych, narzuca mu „nową konstytucję”, twórcę obcego ducha na moskiewskim wzorze o party. Jaltanaki reżym zawładnął szkolnictwem, instytucjami społecznymi, skępował niezależność badań naukowych i od lat prowadzi nieubłaganą walkę z kulturą polską godząc przede wszystkim w jej związek z chrześcijaństwem i postępową myślą Zachodu. Ostatnie miesiące przyniosły ponadto niewygodne nasilenie walki z Kościołem w postaci kampanii oszczerstw, uwięzienia biskupów, procesów przeciw księżom. Narzędziem ucisku w nowym etapie walki z religią stał się dekret komunistycznego reżymu, uzależniający Kościół w Polsce od władz administracyjnych.

Choć od wielu już lat radosny nastroj naszych obchodów 3 majowych mać coraz tragiczniejsze wieści „bijące z Polski jako dźwięk z cmentarza” — nie zapominajmy, iż dzień 3 Maja, to święto nadziei i wyznaczenie wiary w żywotność polskiego ducha, która wsparta pomocą Bożą, przeciwstawi się zwycięsko naciskowi bezbożnego bolszewickiego totalizmu.

Podobnie jak dla naszych poprzedników na tularce, żołnierzy-pielgrzymów z roku 1831, tak dla nas tradycja

ROCZNICA BITWY O MONTE CASSINO

Przypominamy, że Wydział Kultury i Oświaty Zarządu Głównego SPK wydał w roku ubiegłym ilustrowaną broszurę pt. „Bitwa o Monte Cassino”, zawierającą bogaty materiał historyczny, literacki i ilustracyjny na temat bitwy, której rocznica przypada na dzień 18 maja. Jest to dobre źródło dla przyglądających obchodów rocznicy wielkiej bitwy.

Broszura, opracowana przez kol. J. Bielatowicza, liczy stron 44 i kosztuje 3/6. Zamawiać ją można w SPK, 18, Queens Gate Tce, London, S.W.7.

NOWY ZESZYT „MATERIAŁÓW OŚWIATOWYCH. DZIAŁ ODCZYTÓW”

Jako nowy numer wydawnictwa oświatowego w dziale odczytów ukazała się praca kol. S. Łochtina: „Metody sowieckiej w krajach Europy środkowo-wschodniej”. Cena 1 egz. w sprzedaży wynosi 1 szyling. Nabywać można w Zarządzie Głównym SPK oraz we wszystkich księgarniach i kioskach polskich.

POSZUKIWANIA

Bolesław Nasierowski, ur. w 1911 r., po powstaniu warszawskim wywieziony do Niemiec — poszukiwany przez matkę w Polsce.

Zgłoszenia prosimy kierować do Zarządu Gł. SPK, 18, Queens Gate Tce, London, S.W.7.

3 Maja ma być również przypomnieniem obowiązków, które spełniać mamy.

W chwili, gdy wszystko wskazuje na to, że idą ważne wydarzenia dziejowe, kiedy w społeczności polskiej na emigracji ożywiły się i spotęgowały pragnienia doprowadzenia do pełnej jedności politycznej i zgody — niech tegoroczny obchód 3 Maja odbędzie się pod znakiem wiary i nadziei. A realnym wyrazem naszych uczuć niech będzie troska o zagrożoną dziś w Polsce oświatę i kulturę, którą mamy przekazać naszym następcom — młodemu pokoleniu.

Będzie to najgodniejsze uczczenie Konstytucji, wiekopomnego dzieła naszych przodków, jeśli hojną ofiarą, na dar narodowy 3 Maja wesprzemy Fundusz Oświaty Polskiej za Granicą, jeśli zobowiązujemy się, że dokończymy wszelkich starań, aby każdemu dziecku polskiemu na obczyźnie zapewnić wychowanie w duchu tradycji narodowej i naukę religii, mowy i dziejów ojczyzny.

Spełniając zadania dla których pozostaliśmy na obczyźnie; walcząc wytrwale i nieustępliwie o wolność i niepodległość Ojczyzny, nie szczędźmy jednocześnie żadnych wysiłków ni ofiar, aby na emigracji, w młodych sercach dzieci, wzrastała Polska, Polska jasna i promienna, Polska najpiękniejsza, tradycją 3 Maja i lepszego jutra.

ZARZĄD GŁÓWNY
STOWARZYSZENIA POLSKICH
KOMBATANTÓW

ZBIÓRKA NA FUNDUSZ OŚWIATY

Co roku społeczność polska na emigracji organizuje obchody święta narodowego 3 Maja jako manifestację patriotyczną oraz apel do ofiarności rodaków na potrzeby oświaty polskiej. Dla Stowarzyszenia Polskich Kombatantów dzień ten jest jednym z najuroczystszych świąt narodowych i obchodzony jest przez wszystkie ośrodki kombatanckie, które organizują uroczystości same lub biorą czynny udział we wspólnych obchodach tam, gdzie istnieje więcej organizacji polskich.

Współpracując z Funduszem Oświaty Polskiej za Granicą, który organizuje zbiórki na dar narodowy 3 Maja, Zarząd Główny zwraca się do wszystkich kombatantów z prośbą o jak najgorętsze poparcie zbiórki.

ISTOTA PRACY SPOŁECZNEJ

Wiosenna burza, jaka przeszła ostatnimi czasami nad Stowarzyszeniem Polskich Kombatantów, przyczyniła się znakomicie do oczyszczenia atmosfery publicznej i dała zdrową kąpiel sternikom kombatanckiej nawy. W ogniu krytyki wyszło na jaw, iż SPK jest organizacją nie posiadającą polityki „tajnych protokółów”, lecz rządzoną demokratycznie w sposób jawny i podlegający kontroli. Działalność ta opiera się wyłącznie na środkach wygospodarowanych własnym wysiłkiem. Z drugiej strony Zarząd i działacze kombatanckiej nauczyli się wiele i mogli przekonać się, na jakie przejawy działalności kombatanckiej szczególnie jest czułe społeczeństwo emigracyjne.

W sumie zatem dobrze się stało, że zainteresowanie Stowarzyszeniem i pewnego rodzaju krytyka przejawy się przed wyborami nowych władz w Kółach, w Oddziałach i przed Wal. Zjazdami Delegatów. Może się to wreszcie przyczyni do powszechnego zrozumienia roli i celów Stowarzyszenia. Kto bowiem krytykuje i posiada uczciwość, ten również powinien dać się przekonać. Można więc mieć nadzieję, że rok bieżący będzie ostatecznym zamknięciem okresu „boczenia się” na SPK i rozpoczęciem nowego okresu

W dniach 10, 11 i 12 kwietnia 1953 roku odbył się w Ottawie piąty Dominialny Zjazd Delegatów SPK. Po raz pierwszy zwołany on został w stolicy i był pierwszą tego rodzaju manifestacją w Ottawie, reprezentującą całą polską grupę etniczną w Kanadzie.

Po raz pierwszy SPK gościło oficjalnie najwyższych przedstawicieli władz federalnych, senatu i parlamentu z premierem Louis St. Laurent na czele, przedstawicieli armii kanadyj-

skiej z generałem Charles Foulkes na czele, przedstawicieli władz municypalnych, władz uniwersyteckich i świata nauki, najpoważniejszych kanadyjskich organizacji społecznych i charytatywnych. Organizację kombatancką „The Canadian Legion” reprezentował m.in. jej dominialny prezydent C. B. Lumsden. Oficjalne otwarcie zjazdu zaszczylił swą obecnością Delegat Stolicy Apostolskiej, Mgr. Ildebrando Antonutti.

POLAK W KOMITECIE KORONACYJNYM

„Głos Polski”, wychodzący w Toronto w Kanadzie pisze w nrze z dnia 26. III. 1953:

Popularność Koła SPK wśród Polonii w Port Arthur i miejscowego społeczeństwa kanadyjskiego jest bardzo duża. Wielu Polaków co niedzielę odwiedza kino SPK, korzystając chętnie również z innych imprez SPK. Twierdzi się ogólnie, że nasza orkiestra przewyższa jakością wszystkie inne istniejące na tutejszym terenie, że miło i przyjemnie jest spędzić wieczór na tańcówce SPK.

Wśród społeczeństwa kanadyjskiego popularność naszego Koła też nie jest mniejsza. Niemal na wszystkich naszych imprezach mamy jako gości Kanadyjczyków, a przedstawiciele naszego Koła często są zapraszani na imprezy kanadyjskie. I tak, na dzień 15 marca ub.m., miejscowy oddział Canadian Legion zaprosił wszystkich naszych członków wraz z rodzinami na obchód rocznicy odbywającej się w nowej hali na Van Norman Street.

Zarząd miasta Port Arthur z burmistrzem na czele wie, że może na nas liczyć. I tak ostatnio w związku z obchodem, jaki odbędzie się w czerwcu z okazji koronacji Królowej Elżbiety II, delegat nasz został zaproszony na zebrań organizacyjne obchodu. Nasz delegat, kol. Stefan Siderski został wy-

brany członkiem 6-cio osobowego Komitetu Obchodu Koronacyjnego.

Zważywszy, że kol. Siderski jest jedynym członkiem komitetu pochodzenia niebrytyjskiego, fakt ten jest zaszczytem nie tylko dla kol. Siderskiego, lecz również dla naszego Koła, jak i dla całej Polonii w Lakehead, zaszczytem, świadczącym o szacunku i poważaniu, jakim się cieszy nasze Koło.

Drugą, może nie mniejszą oceną za usługi prac Koła w roku ubiegłym, jest tablica pamiątkowa, którą Koło zdobyło w tak zwanym „Canadian Legion Membership Competition”, zajmując pierwsze miejsce w Okręgu Północno-Zachodniego Ontario i Manitoba; w związku z tym nasz powiatowy przedstawiciel Canadian Legion również zdobył nagrodę.

Tablicę tę Koło otrzymało za zwycięstwo w roku ubiegłym największej ilości członków, co jest dowodem rozwoju Koła, dzięki działalności zeszlenczonego zarządu. Obecny Zarząd dąży do tego samego celu i napewno zdobędzie jeszcze lepsze wyniki. A kto wie, czy Koło nasze w tym roku nie zdobędzie też pierwszej nagrody SPK, jaka w postaci \$200 została ustalona na ostatnim Zjeździe Delegatów SPK w Toronto, za zwycięstwo największej ilości członków dla Koła?

PRZED ZROBIENIEM ZAKUPU — OBEJRZYJ I SPRAWDZ

CENY NASZYCH TOWARÓW

SPADOCHRONY - NAJLEPSZA POMOC DO POLSKI

Materiały na ubrania, płaszcze i kostiumy, koszulki męskie i bluzki damskie, pończochy nylonowe, obuwie, artykuły toaletowe i galanterie polskie tanio

SKLEP CENTRALI HANDLOWEJ SPK

18, Queens Gate Terrace, LONDON, S. W. 7. — Tel.: WES 9747—9

Otwarty — z wyjątkiem niedziel i świąt — od godz. 10-ej do 19-ej,

w soboty do godz. 17-ej, w niedziele od 13 do 15.30.

Zapraszamy do odwiedzenia naszego sklepu

Apel rządu kanadyjskiego o pomoc dla powodzi w Europie, nie pozostał w naszym Kole bez echa. Na wniosek jednego z kolegów wszczęto zbiórkę pieniężną, którą następnie w wysokości \$75 przekazano na ręce Powodziowego Komitetu Miasta Port Arthur.

Dzień św. Józefa Koło wykorzystano na uroczysty bankiet, a nasza przebojowa orkiestra zdobyła zasłużone oklaski za miłe melodie.

Kto nie wierzy w naszą działalność kulturalno - oświatową, Koła, niech przyjdzie we wtorek do naszej biblioteki i zobaczy jak ludzie bez przerwy wchodzi i wychodzi z książkami. A w każdą środę wieczorem zobaczy jak kancelaria K-ita zapelnia się po brzegi członkami. Ludzie ci nie przychodzą jako wolni słuchacze, lecz biorą żywy udział w obradach, dyskusjach i pracach Zarządu.

Jak początkowo w całej Kanadzie, tak i tu na terenie Lakehead wielu było takich, którzy uważali SPK za coś nietrwałego i czekali chwili, kiedy rozpadnie się. Były chwile słabości w naszym Kole, ale przeszły i minęły bezpowrotnie. W zeszłym roku zakupiliśmy parcelę na głównej ulicy miasta, a z nadejściem wiosny całą parą ruszy budowa własnego Domu Polskich Kombatantów.

W chwili obecnej czynione są przygotowania wstępne, oraz przygotowywane plany w związku z nadchodzącą budową.

S. W.

„BIBLIOTEKA POLSKA”

W związku z rozesłaniem do wszystkich Zarządów Oddziałów, Komitetów Organizacyjnych i Delegatur SPK naszego okólnika bibliotecznego (Nr.30), biuletynu wydawniczo-księgarskiego Katolickiego Ośrodka Wydawniczego „Veritas” pt. „Nowa Książka”, materiałów i prospektów „Veritasu”, dotyczących serijnego wydawnictwa powieści „Biblioteka Polska”, prosimy te Oddziały, które nie zwróciły się jeszcze w tej sprawie do Kół, o jak najszybsze zapropagowanie przedpłat na „Bibliotekę Polską”. Jest to nowa próba wydawnicza, której celem jest dostarczenie dobrej i taniej książki zarówno dla bibliotek społecznych, jak i dla domów polskich.

Projektowane jest wydanie serii powieściowej, złożonej z 12 książek w ciągu roku, za zniżoną, specjalnie skalkulowaną, cenę 108 szylingów. Seria zawiera wybór wartościowych utworów autorów nowych, jak również dzieł dawniejszych. W programie wydawnictwa uwzględniono również książki o charakterze uniwersalnym, nadające się zarówno dla starszych, jak i dla młodzieży.

Pierwszy tom — „Biblioteki”, Zofii Kossak „Błogosławiona wina” znalazł już ponad 1200 nabywców, co wskazuje na to, iż pomysł wydawania biblioteki serijnej jest szczęśliwy. Od odpowiednio szerokiej prenumeraty zależy powodzenie i dalszy rozwój tej pracy. Prosimy Zarządy Oddziałów, Komitetów Organizacyjnych i Delegatur Zarządu Głównego SPK o podanie w biuletynach organizacyjnych i w prasie kombatanckiej omówień i wiadomości o „Bibliotece Polskiej” i biuletynie „Veritasu” — „Nowa Książka”. „Nowa Książka” jest bardzo pożytecznym i doskonale redagowanym wydawnictwem, które w sposób ciekawy informuje o ruchu wydawniczym na emigracji, zamieszcza recenzje książek i artykuły na temat cywilizacji. Ośrodek wydawniczy „Veritas” przesyła ten biuletyn bezpłatnie każdemu, kto interesuje się akcją cywilizacyjną.

Prosimy Kolegów o rozpowszechnianie akcji przedpłat „Biblioteki Polskiej” zarówno w Kółach SPK jak i wśród poszczególnych członków naszego Stowarzyszenia. Zamówienia można kierować do „Veritasu”: 12, Praed Mews, London W.2. lub do Centrali Handlowej SPK, 18, Queens Gate Terrace, London, S.W.7.

J. B.

